

השפעת הזנת עגלות בשליש האחרון של ההריון במנת יבשות על ביצועיהן בתחלובה הראשונה

יואב שעני – שה"ם

יורם שפירר - כרמיה

דן גרוסמן - גברעם

טל קמיאל - דנרון

אלון קפלן - החקלאית

רקע:

- גידול עגלות תחלופה תקין הינו אחד מאבני היסוד למיצוי הפוטנציאל של פרת החלב.
- בעבודות רבות נמצא קשר בין הזנת העגלות בתקופת הינקות, הגמילה ואף טרום בגרות מינית על ביצועי הפרות כמבכירות.
- על אף זאת, כמעט ואין ידע באשר ליכולת ההשפעה של משטר הזנה שונה בסוף תקופת הגידול על ביצועי הפרה כמבכירה.

רקע:

- הכוונת הרפת לייצור חלב קיץ הובילה לשינוי במדיניות ההזרעה ברפתות רבות.

- שינוי זה הוביל לשינויים גדולים במהלך השנה בכמות העגלות/פרות הנמצאות בקבוצות השונות ברפת ובהתאם לכך במקום הדרוש לכל קבוצה.

מטרת הניסוי:

לבחון את השפעת הזנת עגלות הרות בשליש האחרון של ההריון, במנת יבשות לעומת בליל גידול, על ביצועיהן בתחלובה הראשונה.

מבנה הניסוי:

- הניסוי התבצע בשלוש רפתות שונות באזור משקי דרום.
- כל הרפתות עובדות במדיניות של דחיית הזרעת עגלות לקבלת חלב קיץ.
- בניסוי השתתפו מבכירות שהמליטו החל מאפריל 17 ועד אוקטובר 17.
- סה"כ בניסוי השתתפו 330 עגלות.
- בכל המשקים בניסוי הבלילים הוכנו במרכז מזון עצמי.

מבנה הניסוי:

- חלוקת העגלות באופן אקראי (זוגי/אי-זוגי).

אז מה בעצם ההבדלים במנות ?

מזון (ח"י)	מנת ניסוי (יבשות)	מנת ביקורת (בליל גידול)
קש	15%	39%
ת. חיטה/תירס	11%	--
שחת דגן	48%	12%
מי גבינה	--	7%
זבל עוף	--	15%
כ. לפתית	12%	0%
תירס גרוס	8%	5%
DDGs	0%	6%
ג. פיד	7%	7%
אחר	--	8%

אז מה בעצם ההבדלים במנות ?

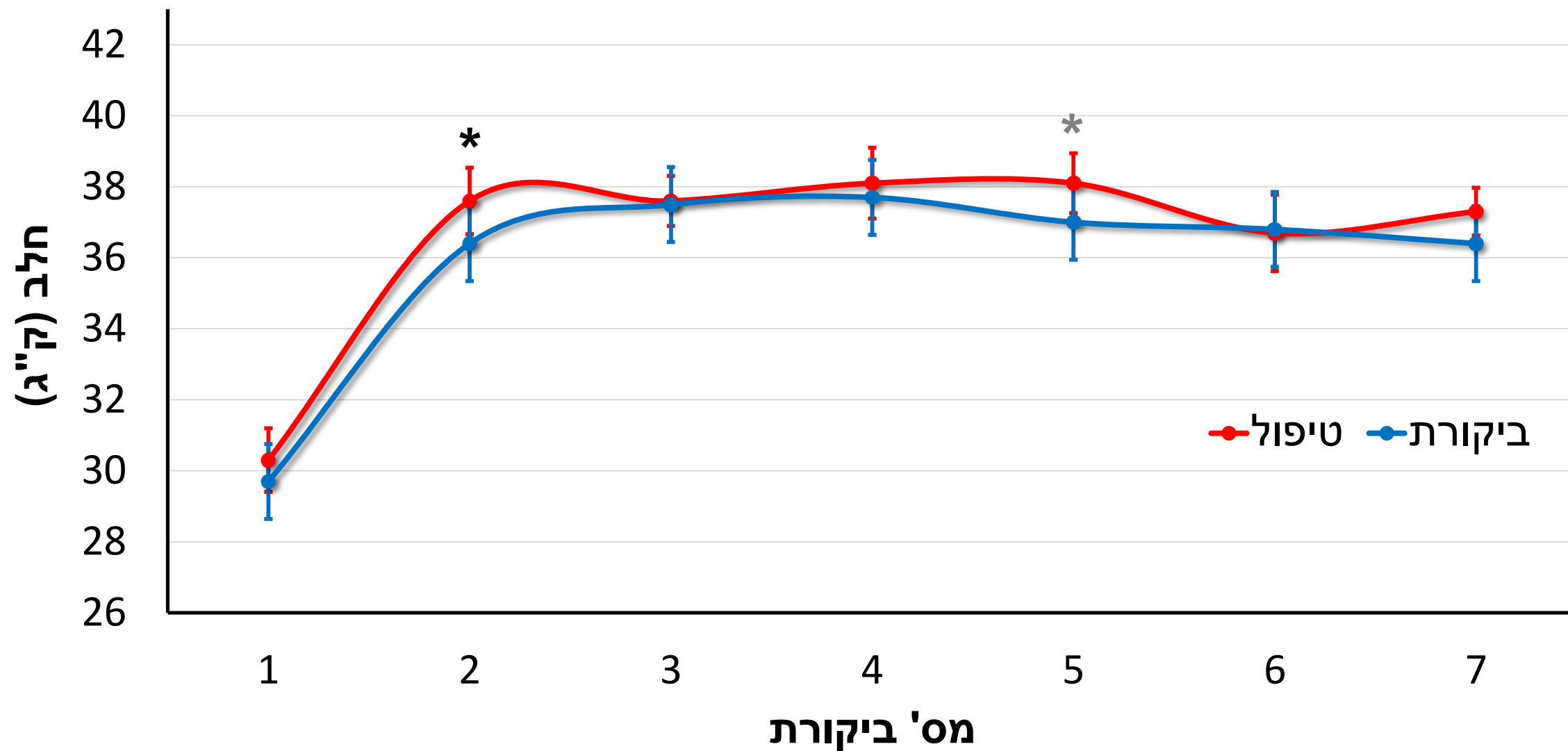
רכיב	מנת ניסוי (יבשות)	מנת ביקורת (בליל גידול)
אנרגיה (מק"ל)	1.42 +	1.29
חלבון (%)	12.3	+ 12.8
מזון גס (%)	74 +	55
ריכוז A (יחב"ל)	10,000 +	7,750
מחיר לק"ג ח"י (₪)	0.92 +	0.63

נתוני ייצור על-בסיס שבע ביקורות החלב הראשונות

<i>P-value</i>	<i>SEM</i>	ביקורת	טיפול	
0.0096	0.792	36.0	36.7	חלב (ק"ג)

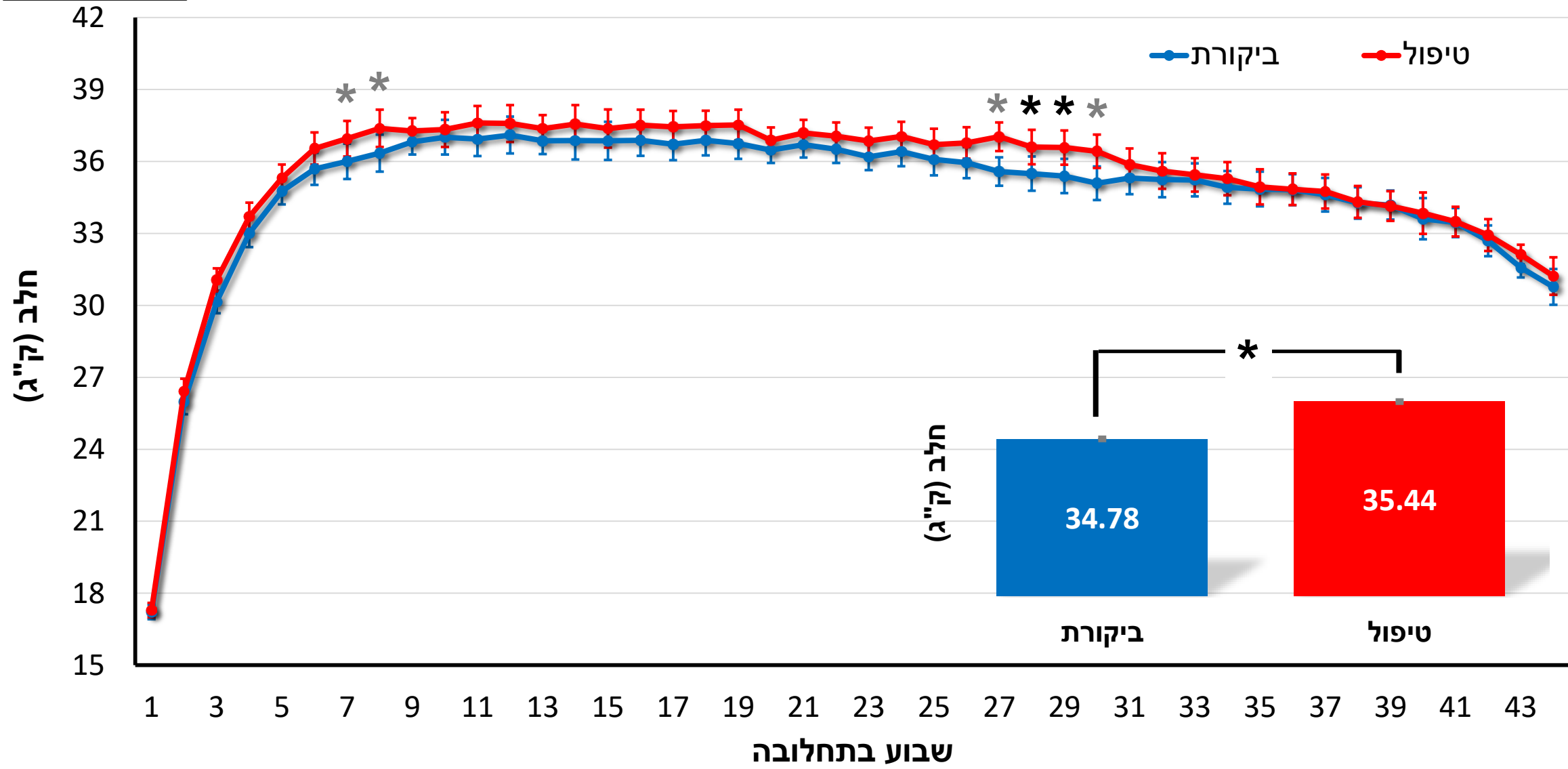
ק"ג חלב לפי ביקורת חלב

* - $P < 0.05$
* - $P < 0.10$

חלב שבועי לפי מד חלב

* - $P < 0.05$
* - $P < 0.10$

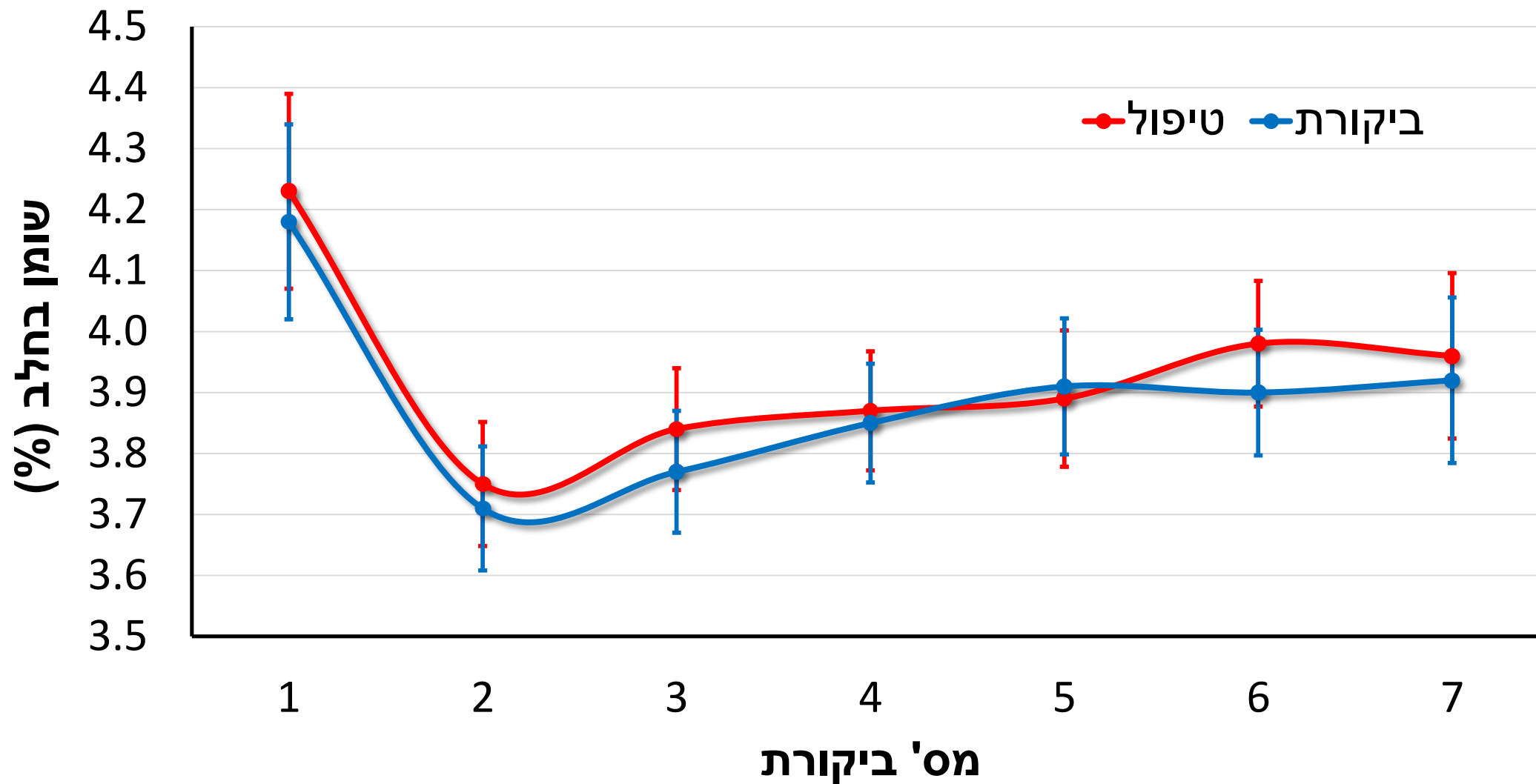

נתוני ייצור על-בסיס שבע ביקורות החלב הראשונות

<i>P-value</i>	<i>SEM</i>	ביקורת	טיפול	
0.0096	0.792	36.0	36.7	חלב (ק"ג)
0.1968	0.0963	3.89	3.92	שומן (%)

אחוז שומן בחלב לפי ביקורת חלב

* - $P < 0.05$
* - $P < 0.10$

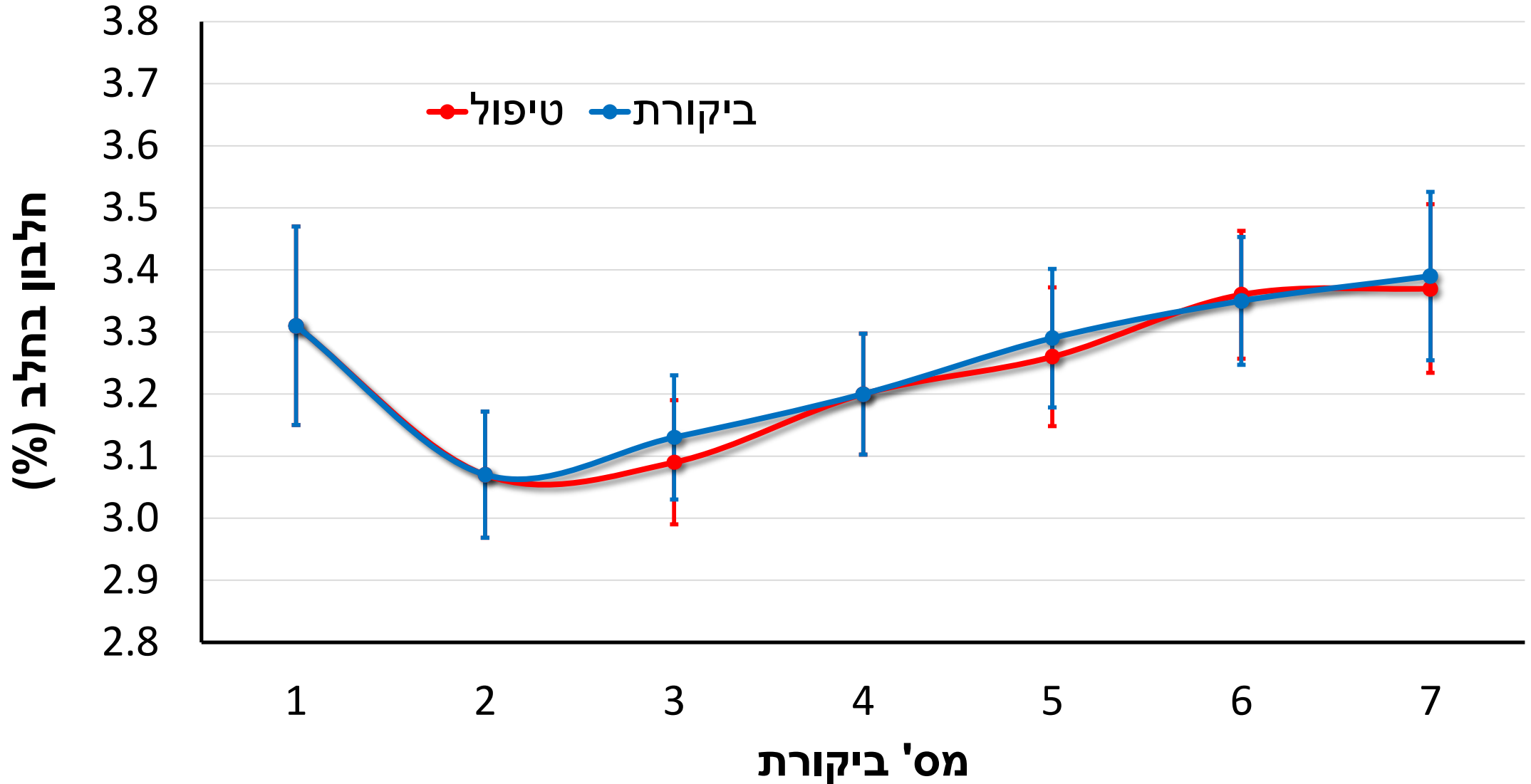

נתוני ייצור על-בסיס שבע ביקורות החלב הראשונות

<i>P-value</i>	<i>SEM</i>	ביקורת	טיפול	
0.0096	0.792	36.0	36.7	חלב (ק"ג)
0.1968	0.0963	3.89	3.92	שומן (%)
0.1166	0.0118	3.24	3.22	חלבון (%)

* - $P < 0.05$
* - $P < 0.10$

אחוז חלבון בחלב לפי ביקורת חלב

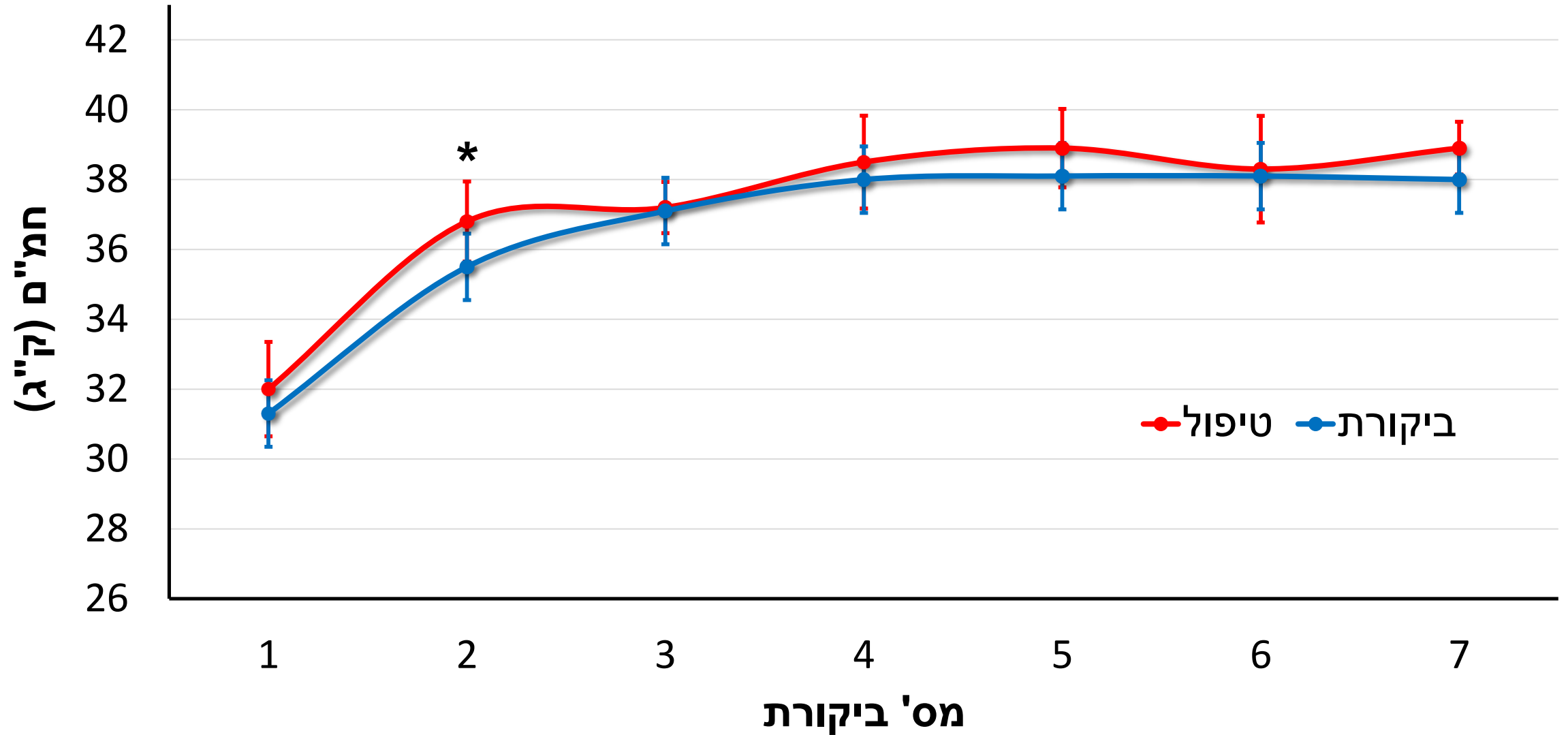

נתוני ייצור על-בסיס שבע ביקורות החלב הראשונות

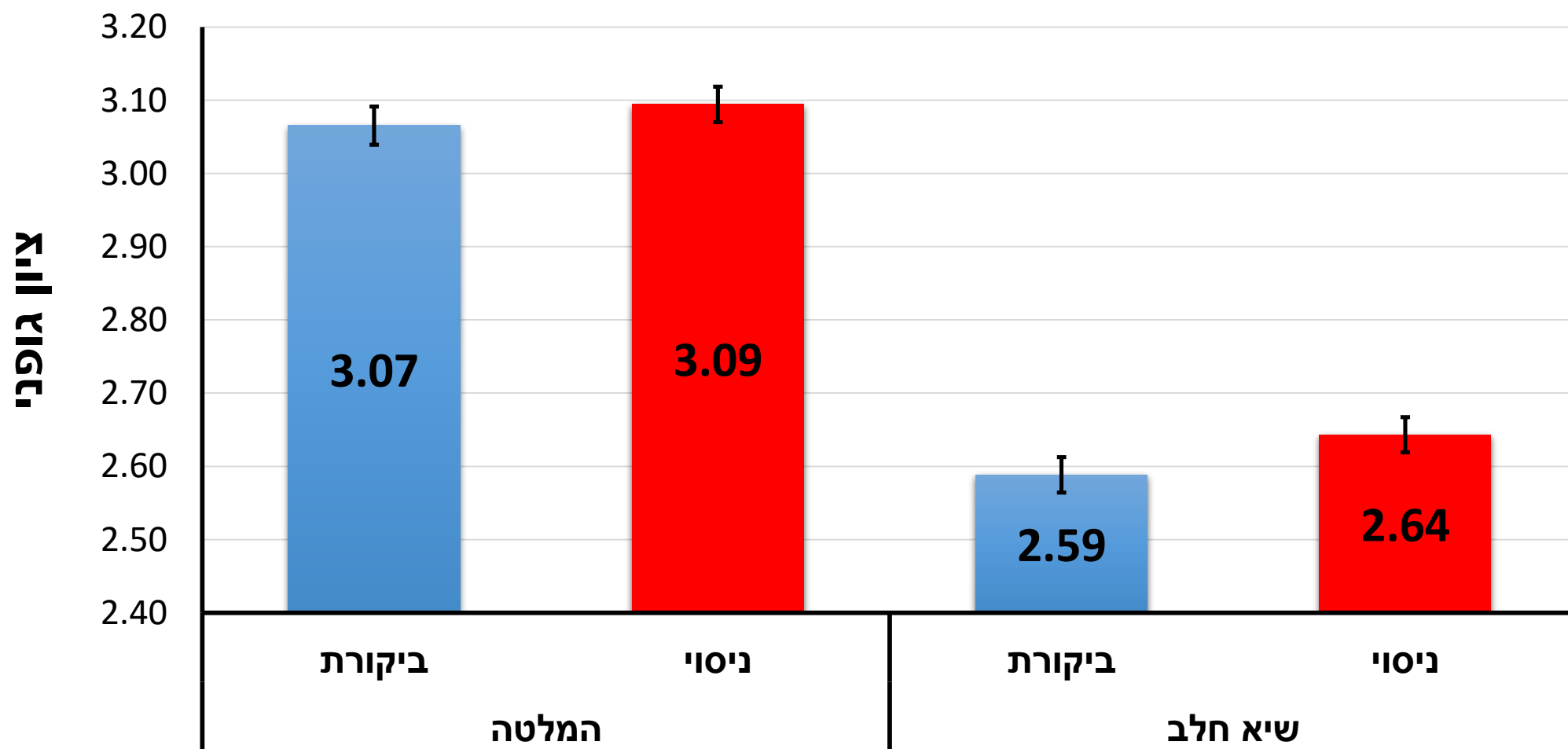
<i>P-value</i>	<i>SEM</i>	ביקורת	טיפול	
0.0096	0.792	36.0	36.7	חלב (ק"ג)
0.1968	0.0963	3.89	3.92	שומן (%)
0.1166	0.0118	3.24	3.22	חלבון (%)
0.2964	0.0041	5.08	5.09	לקטוז (%)
0.5701	0.1025	2.63	2.60	לרת"ס
0.0022	1.018	36.6	37.3	חמ"ם (ק"ג)

חמ"ם לפי ביקורת חלב

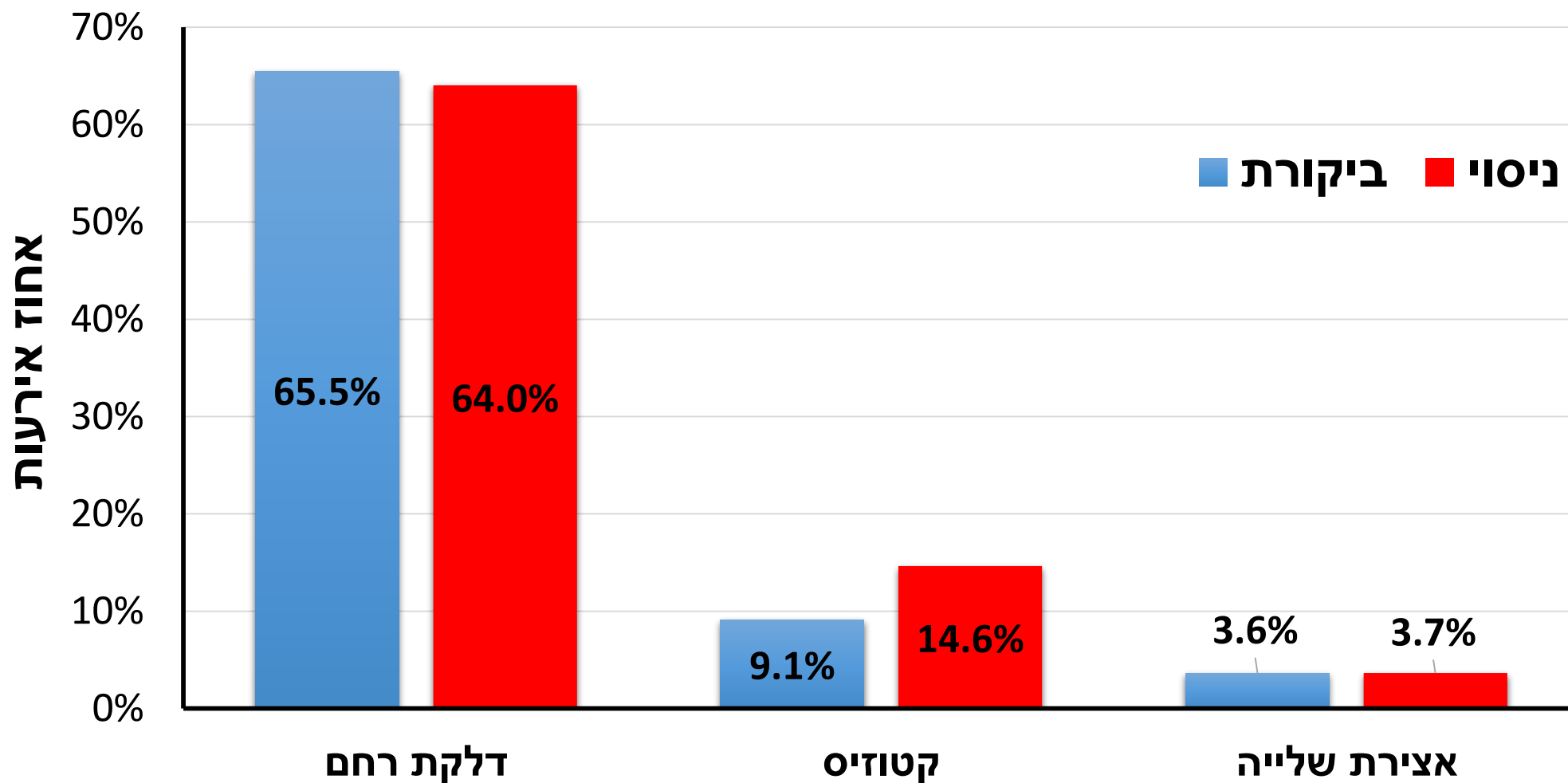
* - $P < 0.05$
* - $P < 0.10$

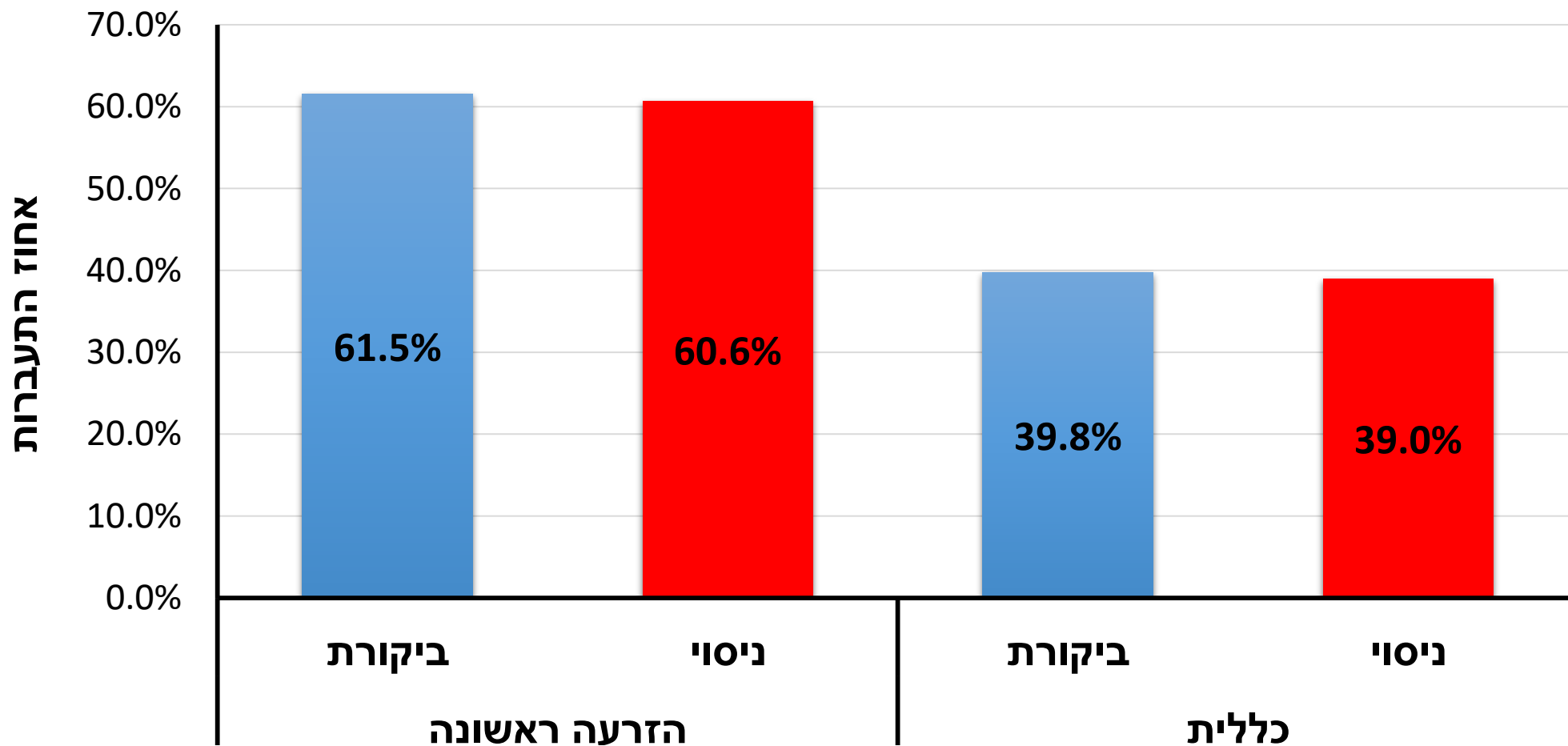
לא נמצא הבדל במצב הגופני

לא נמצאו הבדלים מובהקים בשכיחות מחלות המלטה

לא נמצאו הבדלים באחוז ההתעברות

סיכום:

- מנת הניסוי (יבשות) הייתה יקרה ב 3.4 ₪ בממוצע ממנת הביקורת (בליל גידול).
- במשק אחד בלבד ניתן היה לבדוק הבדלים בצריכת המזון.
- לא נמצאו הבדלים בצריכת המזון בין עגלות בקבוצת הטיפול לעגלות בקבוצת הביקורת (11.5 ק"ג חומר יבש ביום).

סיכום:

ימי גידול		75 יום	
הפרש במחיר מנה		3.4 ש"ח	
הפרש בעלות גידול		255 ש"ח	
שיפור בתנובת חלב		0.7 ל' ליום	
תחלובה		305 יום	
תוספת חלב		213.5 ל' לתחלובה	

תוספת לעלות הגידול	255 ש"ח
תוספת חלב לתחלובה	213.5 ל'
רווח נדרש לליטר	1.19 ש"ח

סיכום:

- בהתבסס על נתוני ניסוי זה, כדי להחזיר את תוספת ההוצאות בגידול העגלות, יש צורך ברווח של 1.19 ₪ לליטר.
- מכיוון שמדובר בניסוי ממשקי לא ניתן לבודד גורם יחיד בניסוי שיסביר את השיפור בתנובת החלב.

תודה

לצוות הרפת

בגברעם, כרמיה

וברפת דנרון

לד"ר יניב לבון על

העזרה

בסטיסטיקה

